Neptun

ID: 4488 · Bekræftet position
www.vragguiden.dk/vrag/4488

Position & Dybde

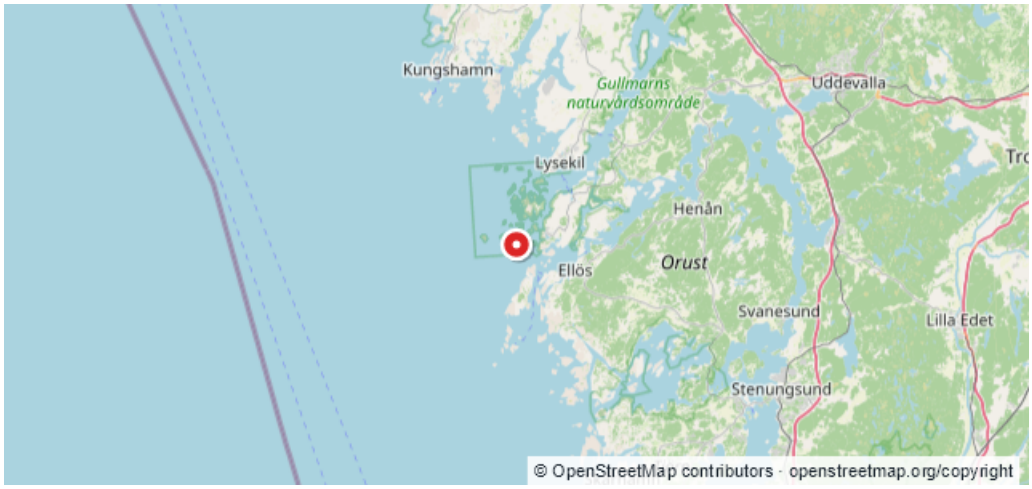

WGS84 · Beregnet WGS84-visning
58:12,180N 11:22,092E

ED50
58:12,21N 11:22,17E

Dybde (top)	Dybde (bund)
Ukendt	**11 m**
Stævnretning	Afstand til kyst
Ukendt	**0,2 km**

Beskrivelse

Under dykkersteds "rekorden" LYSEKIL findes en stor artikel fra DYK nr. 10/98 om dykning og praktiske oplysninger omkring Lysekil.Kilde:$.Bj"rn Åkerlund, registernr:N-022 Forlist 22.12.1908 Dampskib fra Råå, Sverige på 681 brt. Bygget i 1875 af stål. På rejse Hull-Åhus med stenkul og hvedeklid. Grundstødt i tåge. Bjærget af slæbebåd, men grundstødt på et andet skær og sank på cirka 11 meter vand. (c)Rettet den 17/10-1998. ANDERS CLAUSEN ### Svensk kildeopdatering fra Fornsök **Registrering:** RAÄ L1960:6444 **Kilde:** Riksantikvarieämbetet, Fornsök (CC0 1.0) **Dato:** 01-01-1960 **Kildens position (WGS84):** 58:12,299N 11:22,135E **Område:** Lysekil, Västra Götaland [Åbn den originale registrering i Fornsök](https://app.raa.se/open/fornsok/lamning/96f900a3-7156-41dc-ab50-f84300b0f320) ### Dansk sammendrag af opdateringen Det 53,7 meter lange og 7,9 meter brede jerndampskib Neptun, bygget i 1875 og lastet med 560 ton stenkul, grundstødte den 22. december 1908 i tæt tåge. Føreren troede, at skibet befandt sig nær Skagen, og havde sat kursen til 79 grader for at holde klar af Skagens Rev. Klokken 4 om morgenen meldte udkiggen brænding forude. Maskinen blev standset og derefter sat på fuld kraft bak, men i samme øjeblik ramte Neptun undervandsskæret Rörefallet lige nord for Gullholmen. Skibet sprang læk i stævnen. Besætningen forsøgte at bakke det fri, fordi man mente, at det kunne holdes flydende, men efter at være kommet ud på frit vand strømmede vandet ind i maskinrummet, og skibet begyndte at krænge til bagbord. Bådene blev beordret sat i vandet, men på grund af overskyllede brådsøer lykkedes det kun at søsætte den ene. Klokken 04.25 blev Neptun forladt, mens det drev længere ind på skæret Röra. Et forsøg på at bjærge besætningens ejendele mislykkedes, hvorefter besætningen søgte mod land og nåede Klåvholmen efter en time. Da tågen lettede næste dag, fik de øje på en lodsbåd, som satte dem i land i Lysekil. Den 23. december stod Neptun fortsat på skæret og truede med at bryde op i sydvestlig vind og brådsøer; skorstenen var væk, og dækket var ved at blive slået op. I de følgende dage drejede vinden til nordøstlig storm, og skibet sank stadig dybere, indtil kun mastetoppene var synlige. Bjærgningsdamperen Harald undersøgte ulykkesstedet uden at kunne gøre noget, men

enkelte skibsinventardele blev bjærget. Dykkere fandt i 1995 et vrag ved Röra, men det kunne ikke sikkert identificeres som Neptun, og ved et dyk vest for Röra i 1997 kunne vraget ikke lokaliseres. Vraglokationen er derfor ikke fysisk bekræftet. --- ### Svensk originaltekst fra Fornsök **Beskrivelse:** Arkivuppgift om fartygsförlisning, ångfartyget NEPTUN 1908-12-22. Dimensioner och byggnadsår:53.7x7.9x3.5m, järn, 1875. Last av stenkol 560 ton. Bärgning: 1995 påträffade några dykare ett vrak vid Röra, men det har inte säkert kunnat identifieras som Neptun. 1997 genomfördes ett dyk väst om Röra, utan att vraket kunde lokaliseras. **Alternative navne:** - NEPTUN **Orientering:** På Rörefalls V sida, VNV om Islandsberg. **Placering:** Under vand **Tradition:** Strandade på Rörafallet i närheten av Gullholmen. Händelseförlopp: Grundstötningen skedde i tät dimma 19081222 på ett grund strax söder om Lysekil. Fartygets befälhavare trodde att man befann sig nära Skagen, och hade satt kursen till 79 grader för att hålla undan för Skagens rev. Klockan 4 på morgonen varskodde utkiken brott föröver. Maskinerna stoppades och därefter beordrades full back. I samma ögonblick törnade ångaren på undervattensgrundet Rörefallet, strax norr om Gullholmen. Neptun sprang läck i fören, men då man trodde att man skulle kunna hålla ångaren flytande försökte man backa henne av grundet. Neptun kom ut på fritt vatten, men vatten började rusa in i maskin och fartyget började kränga över åt babord. Båtarna beordrades i sjön, men p.g.a. överspolande brottsjöar lyckades man bara sjösätta den ena. Kl 04:25 övergavs Neptun, som då drev längre in på skäret Röra. Befälhavaren beslöt att bärga besättningens tillhörigheter, men detta misslyckades. Man försökte då nå land, och efter en timme nådde man Klåvholmen, där man inväntade dagen. När dimman nästa dag lättade siktades en lotsbåt, som landsatte besättningen i Lysekil. Ångaren stod kvar på skäret Röra den 23:e och hotade att gå i stycken i den SV vinden och brottsjöarna. Skorstenen var borta och däcket höll på att brytas upp. Under de närmaste dagarna vände vinden till NO storm och Neptun sjönk allt djupare. Till slut syntes endast masttopparna. Bärgningar: Bärgningsångaren Harald undersökte olycksplatsen men kunde inget göra. En del skeppsinventarier bärgades dock. Övrigt: Positionen är hämtad från Lots Styrelsens underdåniga berättelser. Se även A för 4846 **Antikvarisk vurdering:** Ingen antikvarisk bedömning **Anbefalet vurdering:** Övrig kulturhistorisk lämning **Aktualitet:** Överförd till annan lämning — Dubbelregistrering, se L1960:5448. **Undersøgelsesstatus:** Lokationen er ikke undersøgt **Skadestatus:** Ikke registreret som beskadiget **Egenskaber:** - Framdrivning: Maskin - Material: Järn/stål **Skriftlige kilder:** - Litteraturhänvisning: Lots Styrelsens underdåniga berättelser 1908 nr 191, västra. - Bruno Eriksson: Vrakliggare - Bjurling: Skånska sjöfartens historia - Bohusläningen 32/12, 24/12, 29/12 1908, 9/10 1995. - Lysekilskuriren 23/12, 30/12 1908 - Arkivhandlingar: Svenskt marinarkeologiskt arkiv (SMA) - Sjöförklaring vid Göteborgs Rådhusrätt - Kungliga Kommerskollegiums handlingar, Riksarkivet - Sjöfartsmuseet i Göteborg - Skeppslista: Lloyds register 1908-09 - Extern identitet: Ansvarig organisation: Statens maritima museer, Externt register: SjöMIS, Extern identitet: 933:011 - Skandinaviskt vrakarkiv nr: N-022. **Publiceret:** 28-04-2022 **Senest ændret:** 28-04-2022 **Registreringsgrundlag:** Sjökort **Målemetode:** Manuell inprickning **Positionsfejlmargin:** 10 m **Indlæsningsusikkerhed:** 50 m

Sidst rettet af: twm Dato: 21-08-2026